

Masterclass 2019-2020 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg'

Onder leiding van dr. J. Hoekman
en dr. S. Kef

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Inleiding

Wetenschappelijk onderzoek levert een belangrijke bijdrage aan de professionalisering van de gehandicaptenzorg. Zonder onderzoek hadden we bijvoorbeeld nooit geweten hoe mensen met ernstige meervoudige beperkingen een actief dagprogramma te bieden. Of hoe mensen met een zintuiglijke beperking adequaat te begeleiden. Deze informatie draagt bij aan de kwaliteit van leven van cliënten. En daar gaat het om in de gehandicaptensector.

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) stimuleert organisaties in de gehandicaptenzorg om zich bezig te houden met wetenschappelijk onderzoek. Daarom organiseert de VGN voor de zevende keer de masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg'.

Deelname aan de masterclass is interessant voor zowel de zorgorganisatie als de medewerker. Dankzij een toegeruste (praktijk)onderzoeker kan de organisatie de kwaliteit van haar ondersteuningsaanbod verhogen en zo haar eigen marktpositie versterken. Medewerkers in de gehandicaptenzorg kunnen zich dankzij de masterclass ontwikkelen in het opstellen van een onderzoeksplan en het uitvoeren daarvan. Hiervan profiteert ook het team waarvan ze deel uitmaken.

Deelnemers aan de masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg' leren – onder begeleiding – stap voor stap om een gedegen, kansrijk onderzoeksplan op te stellen en uit te voeren. Zo biedt de masterclass begeleiding en ondersteuning bij het lezen en analyseren van wetenschappelijke literatuur, krijgen de deelnemers inzicht in de verschillende aspecten van wetenschappelijk onderzoek voor mensen met een beperking en worden ze begeleid in het leggen van contacten met wetenschappers, experts, lectoren enz.

De masterclass is bedoeld voor hbo'ers en academici die hun kennis over onderzoek willen opfrissen om daadwerkelijk onderzoek te gaan doen. Dat kunnen zowel starters in onderzoek zijn als mensen die al beschikken over enige onderzoekservaring.

De masterclass bestaat uit zeven cursusdagen en een individuele sessie in de periode januari 2019 – november 2019 en twee dagen in maart en juni van 2020.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Doel van de masterclass

De masterclass 'Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg' heeft tot doel om deelnemers te ondersteunen bij het opzetten en uitvoeren van onderzoek. In essentie gaat het er om de cursisten – in aansluiting op hun logische, kritische en systematische manier van denken – kennis en vaardigheden mee te geven, waarmee ze zelf de slag kunnen maken van een probleem naar een onderzoeksvraag en een onderzoeksdesign en naar het uitvoeren van het onderzoek. Daarbij krijgt het formuleren van een heldere probleemstelling en een deugdelijke onderzoeksaanpak veel aandacht.

Ook wordt de verbinding gelegd met de eigen professionaliteit: waarom doe ik wat ik doe? Hoe doe ik dat? Daarnaast worden deelnemers toegerust in de methodologische aspecten van onderzoek. De deelnemers stellen tijdens de masterclass onder begeleiding een gedegen, kansrijk onderzoeksplan op en ontvangen tijdens de uitwerking van dit onderzoek regelmatig feedback.

Doelgroep van de masterclass

De masterclass is bedoeld voor academici en hbo'ers die werkzaam zijn bij organisaties in de gehandicaptenzorg, voor mensen met zintuiglijke, motorische, verstandelijke of meervoudige beperkingen. Dat kunnen zowel starters in onderzoek zijn als mensen die hun kennis over onderzoek willen opfrissen om daadwerkelijk onderzoek te gaan doen. Het is essentieel dat de deelnemer beschikt over het vermogen om analytisch en logisch te denken. Daarnaast is commitment binnen de eigen organisatie van belang, zodat de deelnemer beschikt over voldoende tijd en het onderzoek kan worden ingebed in de organisatie.

De ambities van de deelnemer zijn leidend. Het is zaak dat er een goede match ontstaat tussen enerzijds de achtergrond van de deelnemer en anderzijds de doelgroep en het thema waar de deelnemer zich graag mee wil bezighouden en eventueel het soort onderzoek dat hij of zij wil uitvoeren. In de voorlichtingsbijeenkomst of via een individueel gesprek met een van de hoofddocenten kan worden verhelderd wat de startsituatie is (wat men al kan en wat niet), wat de ambitie is en welke facilitering de eigen organisatie kan bieden.

Doelgroep van de masterclass

De masterclass is een intensieve cursus die inzicht geeft in:

- de betekenis van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek;

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

- verschillende soorten onderzoek;
- verschillende fasen en aspecten van een wetenschappelijk onderzoek;
- het gebruik van informatietechnologische hulpmiddelen;
- de relevantie van theoretische modellen en classificatieschema's voor wetenschappelijk onderzoek;
- methodologische aspecten van wetenschappelijk onderzoek voor mensen met een beperking;
- ethische aspecten van wetenschappelijk onderzoek voor mensen met een beperking;
- het rapporteren van onderzoeksresultaten in diverse publicatievormen;
- de wereld van de subsidiegevers
- het belang van implementatie.

Daarnaast biedt de masterclass tijdens de looptijd begeleiding en ondersteuning bij:

- het zoeken, lezen en analyseren van wetenschappelijke literatuur;
- het leggen van contacten met wetenschappers/experts op het terrein van het onderwerp en/of de beoogde methode van het voorstel;
- het schrijven van een gedegen en kansrijk onderzoeksvoorstel;
- mogelijke indiening van het voorstel
- de mogelijke uitvoering van het onderzoek.

Tijdens de bijeenkomsten van de masterclass worden veel verschillende werkvormen gebruikt. Deelnemers werken zowel individueel als in kleine en grote groepen aan zeer diverse opdrachten. Voorbeelden zijn: brainstorms, maken van een mindmap, oefenen van presentaties, verschillende schrijfoopdrachten, bespreking van wetenschappelijk artikel, peer-reviews in groepsverband van onderdelen van het onderzoeksvoorstel. Deze opdrachten dienen voorafgaand aan een masterclass bijeenkomst geupload te worden in de VGN Masterclass Community. Daarnaast werken de cursisten telkens aan specifieke onderdelen van hun onderzoeksvoorstel. De scholing en begeleiding tijdens de bijeenkomsten vinden in allerlei vormen plaats: groepslessen, individuele en groepsgewijze discussies, speeddates, gastcolleges van gerenommeerde wetenschappers etc. Er is veel ruimte voor vragen en suggesties van de deelnemers. Tussen de bijeenkomsten door krijgen de deelnemers telkens individuele schriftelijke feedback op hun onderzoeksvoorstel.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Docenten van de masterclass

Hoofddocenten zijn:

- dr. Joop Hoekman, zelfstandig onderzoeker (Joop Hoekman Training, Advies, Onderzoek)
- dr. Sabina Kef, coach/docent (Research Support Gehandicaptenzorg), en senioronderzoeker en docent aan de Faculteit Gedrags- en Bewegingswetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Voor diverse onderdelen zijn deskundige docenten/onderzoekers uitgenodigd:

- prof. Annette van der Putten, Rijksuniversiteit Groningen
- prof. dr. Petri Embregts, Universiteit van Tilburg
- dr. Wil Buntinx, Universiteit Maastricht
- dr. Agnes Willemen, Vrije Universiteit Amsterdam

Accreditatie

Accreditatie kan aangevraagd worden bij verschillende beroepsverenigingen. Meld dit tijdig want deze procedures vergen veel tijd.

Programma masterclass

Donderdag 11 oktober 2018: Voorlichtingsbijeenkomst

- opzet en inhoud van de masterclass;
- kennismaking met de beide hoofddocenten;
- wat wordt van de deelnemers verwacht en wat kunnen ze verwachten;
- ervaringen met de vorige edities van de masterclass (door onder andere de verhalen van een cursist uit 2018).

Vanaf 11 oktober 2018: mogelijkheid tot individuele gesprekken

In een facultatief individueel (telefonisch of face-to-face) intakegesprek met een van de hoofddocenten komen wensen en verwachtingen aan de orde, maar ook de ondersteuning en betrokkenheid vanuit de eigen organisatie.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

24 en 25 januari 2019: Blok 1

(2 dagen, 1 overnachting)

Gastcollege

- Relevantie van theoretische modellen en classificatieschema's voor wetenschappelijk onderzoek, *dr. Wil Buntinx (Universiteit Maastricht; uitgenodigd)*;

Globale inhoud van deze twee dagen:

- soorten onderzoek;
- grote lijnen voor de opzet van een onderzoeksvoorstel;
- richtlijnen en beoordelingsprocedures van NWO, ZonMW en andere subsidiegevers;
- samenwerking met universitaire onderzoeksgroepen;
- geschikte literatuur op het gebied van statistiek en onderzoeksmethoden (zowel kwantitatief als kwalitatief).

11 en 12 april 2019: Blok 2

(2 dagen, 1 overnachting)

Gastcollege:

Uitdagingen in onderzoek, geïllustreerd aan onderzoek bij mensen met Ernstige Meervoudige Beperkingen, *prof. Annette van der Putten (Rijksuniversiteit Groningen; uitgenodigd)*

Globale inhoud van deze twee dagen:

- analyse van een artikel op het eigen onderzoeksterrein;
- presentatie door deelnemers en bespreking van eerste opzet van het eigen onderzoeksvoorstel;
- analyse van diverse conceptuele en normatieve aspecten van het eigen onderzoeksvoorstel;
- richtlijnen voor verdere uitwerking van het eigen onderzoeksvoorstel;
- basisinformatie over statistiek.

Data 13 en 14 juni 2019

(1 uur per deelnemer)

Individuele begeleidingsgesprekken over de onderzoeksvorstellen.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Data 19 en 20 september 2019: Blok 3

(2 dagen, 1 overnachting)

Gastcollege:

- Methodologische en statistische aspecten, *dr. Agnes Willemen (Vrije Universiteit; uitgenodigd)*;
- Onderzoek in de gehandicaptenzorg: samenwerking tussen onderzoekers, professionals en de doelgroep zelf, *prof. dr. Petri Embregts (Universiteit van Tilburg; uitgenodigd)*.

Globale inhoud van deze twee dagen:

- Cliëntenraadpleging en ethische aspecten in onderzoek in de gehandicaptenzorg, *dr. Joop Hoekman (Joop Hoekman Training Advies Onderzoek en Universiteit Leiden)*;
- presentatie en bespreking van onderzoeksvorstellen.

22 november 2019

(1 dag)

- Consequenties van zintuiglijke beperkingen voor het doen van onderzoek, *dr. Sabina Kef (Research Support Gehandicaptenzorg en Vrije Universiteit)*.

Globale inhoud van deze dag:

- bespreking van het onderzoeksvoorstel en/of start van het voorgenomen onderzoek;
- adviezen voor indiening/financiering van het onderzoeksvoorstel;
- disseminatie en implementatie van onderzoek.

6 maart 2020

(1 dag)

Globale inhoud van deze dag:

- bespreking van het onderzoeksvoorstel en/of start van het voorgenomen onderzoek;
- statistiek op herhaling;
- adviezen voor indiening/financiering van het onderzoeksvoorstel;
- disseminatie en implementatie van onderzoek.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Slotdag 12 juni 2020

(1 dag)

Globale inhoud van deze dag:

- SWOT presentaties gericht op kansrijk onderzoek in de gehandicaptenzorg;
- creatieve vormen van informatie-uitwisseling;
- uitreiking certificaat;
- eindopdracht: van idee naar onderzoeksplan.

Commitment

Bij de aanvang van de masterclass ontvangt de eigen instelling een brief waarin op commitment wordt aangedrongen. Dit commitment betreft de bereidheid tot het bieden van faciliteiten voor de betrokken medewerker om de masterclass-dagen goed voor te kunnen bereiden, het onderzoeksvoorstel te schrijven, het voorgenomen onderzoek uit te voeren en de bereidheid tot het geven van een vorm van begeleiding daaraan. De werkgever dient de cursist de mogelijkheden te geven alle masterclass-bijeenkomsten bij te wonen, waarbij tevens voldoende tijd besteed moet kunnen worden aan het schrijven van het onderzoeksvoorstel en maken van de verschillende huiswerkopdrachten. Daarnaast is betrokkenheid en ondersteuning belangrijk als inhoudelijk draagvlak. Desgewenst kan een beroep gedaan worden op externe begeleiders. Deze zullen in veel gevallen daar een vergoeding voor vragen.

Eindtermen

- Kennis over de opzet, methodische aspecten en relevantie van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek;
- Kennis van meta-theoretische achtergronden bij het opzetten en uitvoeren van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (o.a. AAIDD-model, ICF-model; model voor ethische toetsing);
- Kennis van voorbeelden van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek binnen verschillende domeinen van de gehandicaptenzorg;
- Kennis van en ervaring in het zoeken, beoordelen en samenvatten van relevante wetenschappelijke literatuur;
- Ervaring in het schrijven van een voorstel voor een praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek;
- Kennis van en ervaring in het afstemmen van onderzoeksplannen op wat in de alledaagse praktijk van de gehandicaptenzorg wenselijk en haalbaar is;

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

- Ervaring in het gebruiken van netwerken bij het schrijven van een onderzoeksvoorstel en bij het uitvoeren van het betreffende onderzoek;
- Ervaring in het uitvoeren van een praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in de eigen organisatie.

Toetsing

In een digitaal portfolio op de VGN Masterclass Community worden verschillende producten geupload. Opdrachten voor elke bijeenkomst van de Masterclass, verschillende losse onderdelen van het onderzoeksvoorstel, een persoonlijk leerlogboek en aan het eind van de masterclass een compleet onderzoeksvoorstel. De hoofddocenten beoordelen voorafgaand aan elke bijeenkomst of de producten er zijn en wat de kwaliteit is van deze producten. Halverwege de Masterclass is er een tussentoets waarbij de cursisten beoordeeld worden op hun inzet en leerproces, de kwaliteit van de opdrachten en de kwaliteit van hun onderzoeksvoorstel tot op dat moment. Hierbij wordt een standaard beoordelingsformulier gebruikt en worden als criteria gehanteerd R (Risico), V (Voldoende) en G (Goed). Aanwezigheid bij de Masterclass wordt gemonitord met een handtekeningenlijst, bij afwezigheid van een dagdeel dienen cursisten extra vervangende opdrachten te maken die beoordeeld worden door de hoofddocenten.

Voor het beoordelen van het onderzoeksvoorstel wordt een standaard formulier gebruikt. Dit formulier dient tevens als feedback-formulier en wordt door hoofddocenten ingevuld voorafgaand bij elke Masterclass bijeenkomst. Het Masterclass certificaat kan behaald worden als bij de eindtoets op basis van alle producten in het digitale portfolio, waarbij getoetst wordt op inzet en leerproces, de kwaliteit van de opdrachten en de kwaliteit van het definitieve onderzoeksvoorstel, voor alle onderdelen minimaal een V wordt behaald.

Community

Tijdens de masterclass wordt ook gewerkt via een digitale leeromgeving. Hiervoor wordt op www.vgn.nl een community ingericht, waarop deelnemers hun opdrachten uploaden, elkaar kunnen bevragen en tips kunnen geven. Ook wordt zo extra informatie beschikbaar gesteld (wetenschappelijke artikelen, beleidsnota's etc.) en worden hand-outs van de presentaties van (gast)docenten geplaatst.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Organisatie

Plaats

Alle tweedaagse bijeenkomsten, inclusief hotelovernachtingen, vinden plaats in hotel en conferentiecentrum Bergse Bossen, Traaij 299 te Driebergen. Meer informatie over deze prachtige accommodatie met mooie vergaderzalen, hotelkamers, luxe catering met aan de overkant van het centrum prachtige wandelroutes door bos en zandduinen van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: www.bergsebossen.nl.

De voorlichtingsbijeenkomst, de individuele (begeleidings)gesprekken en alle eendaagse bijeenkomsten vinden plaats bij de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Oudlaan 4 te Utrecht. Kijk voor meer informatie op www.vgn.nl.

Data/Locatie

- blok 1: 24 en 25 januari 2019 Bergse Bossen, Driebergen (met overnachting)
- blok 2: 11 en 12 april 2019 Bergse Bossen, Driebergen (met overnachting)
- individuele gesprekken: 13 en 14 juni 2019 (VGN, Utrecht)
- blok 3: 19 en 20 september 2019 Bergse Bossen, Driebergen (met overnachting)
- dag 1: 22 november 2019 (VGN, Utrecht)
- dag 2: 6 maart 2020 (VGN, Utrecht)
- slotdag: 12 juni 2020 (VGN, Utrecht).

Deelnemers

Academici en HBO-opgeleide beroepsbeoefenaars met enige onderzoeksvaardigheden, werkzaam in de sector zorgverlening aan mensen met een beperking.

Verwacht wordt dat de deelnemer beschikt over ten minste een beginnend idee over het thema van het eigen onderzoek. Minimaal aantal deelnemers: 12, maximaal aantal deelnemers: 16.

Verplichte literatuur

- Baarda, B. (2014). *Dit is onderzoek! Tweede, geheel herziene editie*. Groningen: Noordhoff.
- Aanvullende methodologische literatuur, afhankelijk van het gekozen onderwerp en de gekozen aanpak, op advies van de hoofddocenten.

Masterclass 2019-2020

Wetenschappelijk onderzoek in de gehandicaptenzorg

Kosten

Deelname aan de masterclass kost € 3300,- In deze prijs zijn inbegrepen overnachtingen in een eenpersoonskamer, maaltijden en koffie/thee tijdens alle bijeenkomsten. Voor eigen rekening komen consumpties buiten de bijeenkomsten om, kosten van literatuur, overig werkmateriaal en reiskosten.

Certificaat

Na afloop van de masterclass ontvangt u bij voldoende inzet, aanwezigheid en een positieve eindbeoordeling van de Masterclass producten in het portfolio een certificaat dat dient als een bewijs van uw deelname.

Aanmelden

U kunt zich tot **uiterlijk 21 december 2018** aanmelden middels een inschrijvingsformulier op het ledennet van de VGN. Het is alleen mogelijk om voor de hele masterclass in te schrijven. Aanmeldingen worden in volgorde van binnenkomst behandeld. Bij overintekening wordt een wachtlijst ingesteld. De aanmelding is in eerste instantie voorlopig. Na de voorlichtingsbijeenkomst maakt u uw aanmelding definitief. Na 24 december ontvangt u bericht of u geplaatst bent. In dat geval wordt een factuur bijgesloten. Uw aanmelding is pas definitief na betaling van de factuur.

Bij annulering tot 23 november 2018 wordt € 50,- administratiekosten in rekening gebracht.

Bij annulering na die datum worden de volledige kosten in rekening gebracht.

Meer informatie

Meer informatie is verkrijgbaar bij:

VGN

Carolyne Woei

Oudlaan 4

3515 GA Utrecht

030-27 39 303

secretariaat@vgn.nl